



Perinnetyö osana vapaaehtoista maanpuolustusta

Tervehdyssanat Pohjanmaan Maanpuolustuskiljan Tammisunnuntain vuosipäivän-juhlassa 27.1.2019 Vaasan Kaupungintalossa

Kunnioitetut sotiemme veteraanit, Herra eversti, hyvä juhlayleisö!
Värderade veteraner från våra krig, Herr överste, bästa festpublik!

”Kun joukkoja käytetään massoittain, ne leviävät laajalle alueelle, jolloin korvat eivät kuule selvästi eivätkä silmät näe kirkkaasti. Siksi upseerit ja miehistö määrätään etenemään tai vetäytymään lipuilla ja viireillä annettavien merkkien mukaan ja liikkumaan tai pysähtymään kellojen ja rumpujen antamien merkkien perusteella. Näin rohkeat eivät etene yksin eivätkä pelkurit pakene.”

Näin kiinalainen sotapäällikkö Sun Tzu luonnehti 2600 vuotta sitten teoksessaan *Sodankäynnin taito* sitä merkitystä, mikä lipuilla ja viireillä sekä rummuilla ja soittimilla oli sotajoukkojen merkinannossa ja niiden johtamisessa. Musiikki ja soittimet sekä liput ovat edelleen tärkeitä sotilasmaailmassa. Käyttötarkoitus vaan on muuttunut. Nyt ne kuuluvat ensisijaisesti juhlatilaisuuksiin ja niistä on tullut ennen kaikkea yksikköjen tunnusmerkkejä, joihin liittyy vahva yksikön toimintamuodosta ja -paikasta johtuva arvolutaus. Tunnusmerkkistö on siten tärkeä yksikön perinnettä säilyttävä ja välittävä symboli. Ajatellaanpa vain esimerkiksi äsken kuultua Laivaston soittokunnan esittämää *Jääkärien marssia* tai *Jääkärilippua*, jota me vaasalaisetkin saimme muutaman vuoden tauon jälkeen jälleen viime vuonna ihailta JP 27:n jääkärien Suomeen paluun 100-vuotisjuhlien aikana.

Liput ja musiikki kuuluvat myös vapaaehtoisen maanpuolustustyön tilaisuuksiin. Aloitimme tämän päivän juhllisuutemme kunniakäynnillä Kasarmintorin Perinnemuurilla. Seppelenlaskua juhlisti 20 järjestölipun lippulinna. Ja tässä juhlassa Suomen lippujen seurana oleva kiltalippumme on kopio vuoden 1703 Vaasan Porvariskaartin lipusta. Lippu oli kaartin mukana Napuen taistelussa v. 1714 ja tuli siellä venäläisen sotajoukon ryöstämäksi katkerassa taistelussa. Tässä juhlassa kuulemme myös runsaasti perinteistä musiikkia, sekä isänmaallisia teoksia että muuta suomalaista musiikkia sotilassoittokunnan esittämänä.

Pohjanmaan Maanpuolustuskilta on ottanut keskeiseksi tehtäväkseen maanpuolustukseen liittyvän perinnetyön, perinteiden vaalimisen ja niihin liittyvän tietoisuuden välittämisen uusille sukupolville. Katsomme arvoisan juhlapuhujamme puheen otsikon ”Olemme kaikki maanpuolustajia” tukevan näkemystämme, että näinkin voi osallistua maanpuolustustyöhön. Erityisesti sotiemme veteraaneja koskeva perinnetyö on kiltamme painopistealue. Ennen tätä tilaisuutta juhlistimme killan ylläpitämän Vaasan Sotaveteraanimuseon jo 20 vuoden iän saavuttanutta näyttely- ja valistustoimintaa. Vietimme juhlahetken avaamalla uuden maamme itsenäistymiseen liittyvän erikoisnäyttelyn, jonka Kansallisarkiston on lainannut käyttööme.

Museo on perinnetyömme tärkein työkalu. Sen yli 2000:een nouseva vuotuinen kävijämäärä välittää perinnetietoa ja maamme historiaa tehokkaasti. Erityisen ylpeitä olemme siitä, että näiden kävijöiden joukossa on noin 30 koululuokkaa. Tämä merkitsee, että joka vuosi 600 nuorta saa tällä tavalla havainnollisen kuvan maamme historiasta viime vuosisadan alkuvuosikymmeniltä, erityisesti sotien aikaisilta kohtalon vuosilta.

Joku voi kysyä, että eikö tässä ajassa eläminen ja katseen suuntaaminen tulevaisuuteen olisi kuitenkin tärkeintä. On toki, mutta kokonaisuudesta tulee täysipainoisempi, jos tiedostaa myös menneisyytensä. Eli kun tunnet historiasi, voit tänään tehdä parempia huomista koskevia päätöksiä. Tai vielä, kun otan myös tähän loppuun sitaatin, nyt Aleksis Kiven *Seitsemästä veljeksestä*. Siinä aina harkitseva Aapo opastaa keskenään nahistelevia Juhani- ja Eero-veljiään Impivaaran sissivuosien aikana: *”Tietää mitä on tapahtunut, sehän on, eräältä kannalta katsoen, viisaus suuri. Jos visusti harkitset, mikä kylvö menneistä päivistä saattoi hyödyllisiä, mikä vahingollisia hedelmiä, ja sen mukaan asetat elämäsi, työs ja toimes, niin oletpa viisas mies.”*

Arvoisa juhlayleisö. Ärade festpublik. Olette lämpimästi tervetulleita yhteiseen Tammisunnuntain juhlaamme. Ni är hjärtligt välkomna till vår gemensamma januarisöndagsfest.